

Forebyggelse af vold og chikane på arbejdspladsen

infoblad

»Europa-Parlamentet ... opfordrer Kommissionen, Dublin-instituttet og Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur til at tage initiativ til grundige undersøgelser af mobning«

Europa-Parlamentet — Beslutning, 20. september 2001

HVAD drejer projektet sig om?

Problemet med vold og chikane på arbejdspladsen griber mere og mere om sig, og det vækker stadig større bekymring i hele EU. Instituttets undersøgelser af arbejdsforholdene viser, at der er en stigende tendens til vold og chikane på arbejdspladsen. Omkring 10 % af arbejdsstyrken i EU hævder inden for det sidste år at have oplevet chikane, og op mod 10 % har været udsat for fysisk vold (eller trussel om vold) på arbejdspladsen. Projektet ser nærmere på problemstillingerne og på de konsekvenser, dette fænomen fører med sig. Samtidig afdækkes situationen omkring vold og chikane i de forskellige medlemsstater.

HVORFOR denne forskning?

Europa-Parlamentet vedtog den 20. september 2001 en beslutning om mobning på arbejdspladsen. Heri understregedes behovet for at undersøge dette fænomen yderligere og for forslag til en effektiv indsats for at løse problemet i hele EU. Der findes mange forskellige definitioner af chikane på arbejdspladsen og kulturspecifikke faktorer, der spiller ind, og alle disse skal evalueres, før der reelt kan tages fat om problemets rod. Forskningsresultaterne skal bruges til at indlede en mere omfattende debat om dette spørgsmål på europæisk plan.

HVAD er resultaterne?

Instituttets forskningsrapport »Preventing violence and harassment in the workplace«, som blev offentliggjort i februar 2003, fremhæver en række forskningsresultater vedrørende dette problems omfang, fokus og konsekvenser. Resultaterne peger især på den generelt stigende tendens til chikane på grund af race, køn, alder og seksuel orientering. De viser også kvinders sårbarhed på arbejdsmarkedet og de omkostninger for arbejdsgiverne og produktiviteten, som dette fænomen medfører.

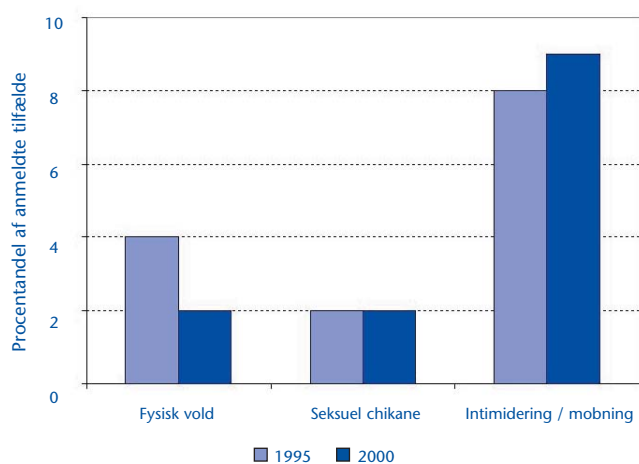
Tendensen er stigende

- Næsten hver tiende arbejdstager hævder at have været udsat for intimidering på arbejdspladsen.
- Over 7 % af arbejdstagerne i EU kender til fysisk vold på deres arbejdsplads, mens 2 % fortæller, at de har oplevet fysisk vold på arbejdet.
- Både seksuel og racistisk chikane anerkendes i stigende omfang som egentlige former for vold.
- Chikane på arbejdspladsen på grund af seksuel orientering er fortsat stærkt tabuiseret i de fleste europæiske lande.
- Især racistisk chikane på arbejdspladsen viser sig at være et betydeligt problem.

Kvinder på arbejdspladsen

- Kvinder er mere udsatte for vold og chikane på arbejdspladsen end mænd.
- Der er ofte en høj koncentration af kvinder i såkaldte »højrisiko«-sektorer som uddannelse, sundhed, hotel og restauration samt i den offentlige sociale sektor.
- Seksuelle overgreb på arbejdspladsen, navnlig mod kvinder, er almindelige i alle europæiske lande, men de bliver ofte ikke anmeldt.

VOLD PÅ ARBEJDSPLADSEN – TENDENSER I EU-LANDE

Konsekvenser for omkostninger og produktivitet

- Arbejdstageres produktivitet kan blive reduceret med ca. 2 % alene som følge af psykisk vold.
- Der aftegner sig et stadigt klarere billede af de negative virkninger, som chikane på arbejdspladsen har på økonomi og produktivitet i form af større fravær fra arbejdspladsen, dårligt helbred og førtidspensionering, stor personaleudskiftning og stigende forsikringspræmier.
- Omkostningsestimater afslører en betydelig økonomisk gevinst ved en reduktion af volden på arbejdspladsen.
- Tallene viser, at både fysisk og psykisk vold har alvorlige konsekvenser for sundhed og trivsel.
- Virkningerne i forhold til andre berørte parter bliver mere og mere synlige og fører til opsigelser med deraf følgende negative virkninger på forholdet til familie og venner.

Mangfoldighed
- en
Mulighed
for europa

Instituttets tema
i 2003

Lovgivningen i andre lande

- Belgien, Finland, Frankrig, Nederlandene og Sverige har indført ny lovgivning specifikt rettet mod dette problem.
- Lande som Irland, Tyskland og Det Forenede Kongerige anvender fortsat den eksisterende strafferet og privatret.
- Danmark og Luxembourg har valgt ikke-lovgivningsmæssige tiltag såsom regler for god praksis, forskrifter og kollektive aftaler.
- I Italien og Spanien er det først for nylig, man reelt er blevet opmærksom på problemet.
- Der er på det seneste vedtaget nye EU-direktiver om beslægtede områder.

DET videre forløb

I begyndelsen af 2003 afsluttede projektet første fase af gennemgangen og undersøgelsen med offentliggørelsen af rapporten om forebyggelse af vold og chikane på arbejdspladsen (Report on preventing violence and harassment in the workplace).

- Undersøgelsesresultaterne skal drøftes yderligere på EU-plan på en foreslået international conference.
- Det er nødvendigt med yderligere forskning rettet mod specifikke sektorer, erhverv og typer af vold på arbejdspladsen med det formål at skabe et grundlag for politiske og lovgivningsmæssige tiltag på EU- og nationalt plan.
- Det vil være nødvendigt med yderligere EU-retningslinjer og undervisnings- og informationsmateriale for at skabe en bedre forståelse for disse problemstillinger medlemsstaterne imellem.
- Der er et presserende behov for forskning og andre initiativer på dette område i kandidatlandene.

Teksten i sin helhed:

<http://www.eurofound.eu.int/publications/EF02109.htm> (rapport).

Yderligere oplysninger:

John Hurley på joh@eurofound.eu.int

Instituttets arbejde inden for beslægtede områder:

<http://www.eurofound.eu.int/working/harass.htm>

Violence at work in the European Union: Recent findings

<http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/violence/eusurvey/eusurvey.htm>

Preventing racism in the workplace: a report of 16 European countries

<http://www.eurofound.eu.int/publications/EF9623.htm> (rapport)
<http://www.eurofound.eu.int/publications/EF9624.htm> (sammendrag, der kan downloades gratis).

Europæisk kompendium over god praksis ved forebyggelse af racisme på arbejdspladsen

<http://www.eurofound.eu.int/publications/files/EF9751DA.pdf> (sammendrag).